

העותרת: "אומץ" – אזרחים למען מנהל תקין וצדק
חברתי משפטי (ע"ר)
58-0410967
ע"י ב"כ עוה"ד ישראלה אלימלך
מרחוב איתמר בן אבי 46 נתניה 42308
טלפון: 050-5343857 פקס: 09-8851583

נ ג ד

המשיבים: 1. ח"כ אליהו ישי שר הפנים
2. מר עמרם קלעג'י מנכ"ל משרד הפנים
פרקליטות המדינה מרחוב צאלח א-דין 29
ת.ד. 49049 ירושלים
טל: 02-6466576 פקס: 02-6467038

עתירה למתן צו על תנאי

בימ"ש נכבד זה מתבקש ליתן צו על תנאי המורה למשיבים לנמק מדוע לא יתקיימו הבחירות ביישוב חריש ביום 10.1.12, כפי שפורסם ברשומות ביום 29.7.10.

כן מתבקש בימ"ש נכבד זה, לאחר שמיעת העתירה, ליתן צו מוחלט לקיום הבחירות ביישוב חריש במועדן 10.1.12 ולחייב המשיבות בהוצאות העותרת בגין עתירה זו.

לאור מועד הבחירות (בעוד כשלושה שבועות), ועל מנת שלא לשלול מתושבי חריש את זכותם הדמוקרטית לבחור ולהיבחר – מתבקש בית המשפט הנכבד לקבוע מועד דיון בעתירה מוקדם ככל הניתן.

הרקע לעתירה

1. עניינה של עתירה זו הינה שלילת הזכות הדמוקרטית הבסיסית לבחור ולהבחר מתושבי היישוב חריש על ידי המשיבים.
2. הזכות לבחור ולהבחר הינה מאבני היסוד של משטר דמוקרטי, ושלילתה מהווה פגיעה בחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו. שלילת הזכות מתושבי המועצה המקומית קציר חריש פוגעת בעקרון השוויון, ובחופש הביטוי של תושבי המקום.
3. מאז שנת 2006 מנוהל היישוב חריש על ידי וועדה ממונה. מועד הבחירות הקודם היה צריך להיות בנובמבר 2010, ובהחלטת שר הפנים נדחה לינואר 2012.
4. מועד הבחירות בהתאם לפרסום ברשומות הינו 10.1.12. העתק הפרסום ברשומות מצורף ומסומן נספח 1.

5. ממכתבו של שר הפנים מיום 18.11.11 עולה כוונתו להאריך את תקופת כהונתה של המועצה הממונה – וכפועל יוצא **לבטל את קיומן של הבחירות**. העתק מכתבו של שר הפנים מצורף ומסומן **נספח 2**.
6. המבקשת סבורה כי שלילת הזכות לבחור ולהבחר, מתושבי חריש אינה סבירה אינה מידתית ונובעת משיקולים זרים.
7. להשלמת התמונה יצויין כי בראש המועצה הממונה עומד מר נסים דהן (פעיל במפלגת ש"ס ואיש אמונו של המשיב 1).
8. ממכתבו של המשיב 2, מיום 17.8.11 (יממה בלבד לפני מכתבו של שר הפנים:!), עולה הסיבה האמיתית לדחיית הבחירות – הקמת עיר (חרדית) חדשה בתחומי הישוב חריש. העתק מכתבו של המשיב 2 מצורף ומסומן **נספח 3**.
9. שינוי הרכב האוכלוסיה במועצה המקומית קציר חריש – מן הסתם ישפיע על תוצאות הבחירות, ומטרתו לדחוק את תושבי הישוב חריש.
10. המבקשת פנתה למשיב 1 ביום 22.9.11, אך לא זכתה למענה. העתק מכתבה של המבקשת מצורף ומסומן **נספח 4**.
11. ביום 30.11.11 בדיון בוועדת הפנים של הכנסת, אישרה הוועדה את הארכת תקופת כהונתו של נסים דהן, ודחיית הבחירות. העתק פרוטוקול הדיון מצורף ומסומן **נספח 5**.
12. המבקשת פנתה שוב למשיב 1 ביום 6.12.11, אך לא זכתה לכל מענה **נספח 6**.
13. להשלמת התמונה יצויין כי בעתירה שהוגשה על ידי תושבי קציר 6935/11 בחודש ספטמבר, הודיעו המשיבים כי היישוב קציר יצורף למועצה האיזורית מנשה, וכך יתאפשר לתושבי הישוב קציר להשתתף בבחירות הקרובות במועצה האיזורית מנשה שעתידות להתקיים בחודש דצמבר 2012. העתק עמדת המשיבים מצורפת ומסומנת **נספח 7**.

המבקשת:

14. המבקשת הינה **עותרת ציבורית** ששמה לה למטרה להלחם בשחיתות הציבורית ולקדם נורמות של מנהל תקין.
15. המבקשת מאמינה כי חוסנה הכלכלי החברתי והמוסרי של מדינה נמדד בין היתר על פי יכולתה לקיים מערכות ממשל תקינות, לאכוף חוק וסדר, לשפר את איכות החיים הציבורית ולפעול לרווחתם ולקידומם של כל תושביה ואזרחיה (מתוך חזון התנועה).
16. הזכות לבחור ולהבחר, העומדת בבסיס המשטר הדמוקרטי, נפגעת אנושות מהתנהלות המשיבים.

המסגרת הנורמטיבית

17. **הכלל** הבסיסי הינו קיום בחירות למועצות המקומיות בכל 5 שנים בהתאם לחוק הרשויות המקומיות (בחירות), התשכ"ה - 1965.

4. מועד הבחירות לכל המועצות

הבחירות לכל המועצות יקויימו כל חמש שנים ביום ג' השלישי לחודש חשוון; אולם אם היתה השנה הרביעית שלאחר הבחירות האחרונות שנה מעוברת, יקויימו הבחירות ביום ג' הראשון לאותו חודש.

5. דחיית מועד הבחירות

(א) נוכח השר כי אי אפשר לקיים בחירות במועדן ברשות מקומית פלונית, או היו נסיבות מיוחדות, אשר לדעת השר, מצדיקות דחייתן, או לא קויימו בחירות במועדן, יקבע השר מועד חדש לבחירות, שיהיה קרוב ככל האפשר לאחר שחלפה הסיבה לאי-קיום הבחירות במועדן ולא יאוחר ממועד הבחירות הכלליות הקרוב.

18. סעיף 39 לפקודת המועצות המקומיות [נוסח חדש] הינו חריג לכלל, וככזה יש לבחון האם הפעלת החריג נעשתה בשיקול דעת סביר תוך בחינת השיקולים הרלוונטים, והמנעות משיקולים זרים.

39. תקופת כהונתן של מועצות או ועדות חדשות

(א) תקופת-כהונתה של מועצה שנבחרה לפי הוראות סעיף 38 תהיה בהתאם להוראות

צו-הכינון ותקופת-כהונתה של מועצה או של ועדה שנתמנו לפי הוראות סעיף 38 תהיה עד המועד הקרוב שבו יתקיימו בחירות לרשויות המקומיות לפי סעיף 4 לחוק הבחירות, ובלבד שתקופת הכהונה לא תפחת משלוש שנים;

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א) רשאי השר, בהתייעצות עם ועדת הפנים ואיכות

הסביבה של הכנסת, לקבוע מועד אחר לסיום כהונתה של מועצה או ועדה ממונה.

19. דומה כי בנסיבות בהן כבר הוארכה תקופת הכהונה של הוועדה הממונה בעבר, יש לבחון ביתר זהירות את שלילת הזכות הדמוקרטית הבסיסית מתושבי חריש.

ואלה נימוקי העתירה

20. המשיב 1, נסמך בהחלטתו על דחיית הבחירות והארכת כהונת מקורבו, מר נסים דהן (נספח 2), על מכתבו של המשיב 2 (נספח 3). המשיב 2 מונה שלושה טעמים:

- א. הצורך באיזון תקציבי.
- ב. הטמעת נורמות של ניהול תקין.
- ג. הכוונה להקים במקום עיר חרדית.

21. בעניינה של המועצה המקומית קציר חריש, הרשות סיימה באיזון תקציבי כבר בשנת 2009, ומכאן שאין סיבה כלכלית להמשך ניהול המועצה באמצעות ועדה ממונה. העתק פרוטוקול דיון מיום 20.5.10 מצורף ומסומן נספח 8.

22. דוחות מבקר הפנים של המועצה מצביעים על כך שהוועדה הממונה, בראשות מר נסים דהן, רחוקה מרחק רב מ"הטמעת נורמות של ניהול תקין", וזאת בלשון המעטה. העתק דוחות מצורפים ומסומנים נספח 9.

23. לא ברור ממכתבו של המשיב 2 בעניין הכוונה להקים עיר חרדית **בעתיד**, מהי ההצדקה לדחיית הזכות לבחור ולהבחר במשך תקופה של כ-10 שנים מתושבי היישוב **כיום**. משיבים 1, 2 לא פרטו את הקשר בין הקמת עיר חרדית בעתיד לבין מניעת הזכות הדמוקרטית הבסיסית ביותר של תושבי חריש כיום.

24. מהאמור עולה, כי אין בטעמים עליהם הסתמכו המשיב 1 ו-2 כדי להצדיק דחיית מועד הבחירות מתושבי חריש **בפעם השניה**. שכן שני הנימוקים הראשונים אינם מתקיימים בפועל, ואילו בין הקמת עיר חרדית בעתיד לבין זכותם הדמוקרטית הבסיסית של תושבי המקום לבחור ולהבחר – אין כל התנגשות.

25. אשר על כן, החלטת המשיב 1 נגועה **בחוסר סבירות ובשיקולים שאינם ממו העניין**.

26. **הזכות לבחור ולהבחר היא מנשמת אפה של הדמוקרטיה**. זכות בסיסית ראשונה במעלה, שנרמסת ברגל גסה כבר בפעם השניה בעניינם של תושבי חריש.

27. לעניין זה יפים דבריה של כבוד השופטת פרוקצ'יה בבג"ץ 360/09 ליטל רכס נ' שר הפנים ואחרים:

“ הזכות לבחור ולהיבחר הינה זכות יסוד חוקתית מוכרת בישראל. כזו היא הזכות לבחור ולהיבחר בבחירות כלליות לשלטון המרכזי, וכזו היא הזכות בבחירות לשלטון המקומי. הזכות לבחור ולהיבחר היא מנשמת אפה של מדינה דמוקרטית, ומשטר דמוקרטי לא ייכון בלעדיה”

28. דחיית מועד הבחירות פוגע הן **בחופש הביטוי** הפוליטי והן באמון הציבור במוסדות הכהונה של המוסדות.

29. **אמון ציבור** התושבים, שלא מתאפשר להם לקחת חלק במוסדות היישוב, בפניו, ובשירותיו – **נפגע באופן אנוש** כתוצאה מהתנהלות המשיבים.

30. יתר על כן, באופן בוטה וחסר פרופורציה, **נפגעת גם זכותם של תושבי היישוב לשוויון**, לעומת כל יתר אזרחי ישראל, ואף לעומת תושבי היישוב קציר, אשר בעקבות העתירה שהגישו, יזכו להשתתף בבחירות המועצה האיזורית מנשה כבר במהלך שנת 2012.

סוף דבר:

31. היישוב חריש מהווה מיקרוקוסמוס של מדינת ישראל כולה. שלילת הזכות לבחור ולהבחר מתושבי היישוב חריש, הינה עננה שחורה המכסה את שמי הדמוקרטיה בישראל.

32. הדעת אינה סובלת מצב שבו במקום לקיים בחירות, יוארך תוקף הכהונה של ראש ראשות פעם אחר פעם. הדברים מקבלים משנה תוקף כאשר אין מדובר בראש ראשות שנבחר על ידי תושבי היישוב, אלא באדם שנבחר משיקולים נסתרים על ידי שר הפנים, ובאופן ברור ומובהק אינו מייצג את האינטרסים של תושבי היישוב.

33. כפי שצויין, אין כל עילה סבירה לשלילת הזכות הדמוקרטית הבסיסית לבחור: איזון תקציבי הושג כבר בשנת 2009, הטמעת נורמות של ניהול תקין – אינן נחלת

היישוב לפי דוחות המבקר הפנימיים, והכוונה להקים בעתיד יישוב חרדי בתחומי העיר, איננה שיקול רלוונטי לשלילת זכות דמוקרטית בסיסית של תושבי היישוב כיום.

34. אשר על כן, מתבקש בית המשפט הנכבד להורות למשיבים ליתן טעם מדוע לא יתקיימו הבחירות ביישוב במועדן ביום 10.12.11 כפי שפורסם ברשומות ביום 27.9.10.

35. לאור מועד הבחירות (בעוד כשלושה שבועות), ועל מנת שלא לשלול מתושבי חריש את זכותם הדמוקרטית לבחור ולהיבחר – מתבקש בית המשפט הנכבד לקבוע מועד דיון בעתירה מוקדם ככל הניתן.

36. עוד יתבקש בית המשפט הנכבד להשית הוצאות עתירה זו לרבות שכ"ט על המשיבים.

ישראלה אלימלך, עו"ד
ב"כ העותרת

תצהיר

אני, אריה אבנרי, ת.ז. _____, יו"ר אומ"ץ, מצהיר בזאת כי ההודעות שמסרתי בעתירה שהוגשה על ידי אומ"ץ אזרחים למען מנהל תקין וצדק חברתי ומשפטי בעניין דחיית הבחירות בחריש, הן נכונות לפי מיטב ידיעתי ואמונתי.

אריה אבנרי

אישור

אני, הח"מ _____, עו"ד, מאשר/ת בזה, כי ביום _____, הופיע בפני אריה אבנרי, המוכר לי באופן אישי/ שזיהיתי אותו על פי ת.ז. _____, ולאחר שהזרתיו כי עליו לומר את האמת בלבד ואת האמת כולה וכי יהיה צפוי לעונשים הקבועים בחוק אם לא יעשה כן, אישר נכונות הצהרתו דלעיל וחתם עליה בפני.

עו"ד, _____

רשימת נספחים

תאור	נספח
"הודעה בדבר קביעות מועד הבחירות" פרסום ברשומות מיום 29.7.10	1
מכתב שר הפנים לוועדת הפנים והגנת הסביבה של הכנסת מיום 18.11.11	2
מכתב מנכ"ל משרד הפנים מיום 17.11.11	3
פניית המבקשת מיום 22.9.11	4
פרוטוקול ישיבת ועדת הפנים והגנת הסביבה מיום 30.11.11	5
פניית המבקשת למשיב 1 מיום 6.12.11	6
עמדת המשיבים בבג"ץ 6935/11	7
פרוטוקול ועדת הפנים והגנת הסביבה מיום 20.5.10	8
דוחות ביקורת פנימיים שנערכו במהלך 2011 במועצה המקומית קציר חריש	9